

KRAŠTOVAIZDŽIO MONITORINGO ATASKAITA 2014 M.

2. Stebėjimo vieta: Žemaitijos nacionaliniame parke esantys miškai.

Parametrai ir matavimo vienetai: Įveistų miškų plotas, ha.

Monitoringą vykdė ir ataskaitą parengė Kraštotvarkos ir informacijos skyriaus vyriausiasis specialistas S. Vyšniauskas.

Bendras miškų plotas ataskaitinių metų pradžioje 11741 ha. Duomenų apie 2014 m. įveistus miškus nėra (Žemaitijos nacionalinio parko direkcija pažymų apie leidimą miškui įveisti neišdavė).

Miškų kraštovaizdžio būklė neblogėjo, tik pastebimas užpelkėjusių plotų didėjimas dėl gausėjančios bebrų populiacijos. Didėja žemės ūkio naudmenų konversija į miškų plotus, ypač pietvakarinėje parko dalyje (tai galima pamatyti **regia.lt** žemėlapio ištraukoje su pažymėtomis apleistomis (užželiančiomis mišku) žemėmis).

Palyginus Valstybinės miškų tarnybos duomenis apie 2005 m. inventorizuotus miškus (nuspalvinta) ir apleistas žemes, 2013 m. ortofoto plane matyti, kad ne visi mišku užaugantys plotai įtraukti į apleistas žemes.

9. Stebėjimo vieta: Lankytojų poveikis ekologiniu požiūriu jautriose Žemaitijos nacionalinio parko dalyse (prie Juodeglynų g., Šventorkalnio archeologinis draustinis, tarp stovyklavietės „Ažuolų sala“ ir atokvėpio vietos prie Ubagsalės, tarp Paplatelės rekreacinio prioriteto zonos ir Juodupio botaninio draustinio).

Parametrai ir matavimo vienetai: Rekreacinės digresijos laipsnis (didelis, vidutinis, mažas) ir užimamas plotas, ha.

Monitoringą vykdė ir ataskaitą parengė Kraštotvarkos ir informacijos skyriaus specialistė K. Narkutė-Beniūšienė.

Siekiant įvertinti lankytojų poveikį aplinkai buvo atliekami rekreacinės digresijos tyrimai vertinant ir analizuojant padėtį Parko teritorijoje. Šiais metais digresijos pažeidimo laipsnis ir pobūdis buvo vertinamas šiek tiek kituose taškuose ir atkarpose, t.y. du taškai parinkti visiškai nauji, dviejų taškų praplėstos digresijos stebėjimo ribos. Buvo stebima 4 taškuose: prie Juodeglynų g. (link poilsio bazės), Šventorkalnio archeologiniame draustinyje, tarp stovyklavietės „Ažuolų sala“ ir atokvėpio vietos prie Ubagsalės, tarp Paplatelės rekreacinio prioriteto zonos ir Juodupio botaninio draustinio.

2014 m. bendras digresijos plotas visuose 4 taškuose – 0,2 ha. Vyrauja linijinė digresija, pažeidimo laipsnis sezono pradžioje daugiausiai mažas, o po sezono – vidutinis (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Rekreacinė digresija pasirinktuose taškuose 2014 m.

Data	Teritorijos pavadinimas	Rekreacinės digresijos apimtas plotas (ha)	Rekreacinės digresijos pažeidimo laipsnis: M – mažas V – vidutinis D – didelis	Rekreacinės digresijos pažeidimo pobūdis: T – taškinis L – linijinis A – arealinis
2014-06-26	prie Juodeglynų g. (link poilsio bazės)	0,01	M	L
2014-09-17		0,01	V	L
2014-06-26	Šventorkalnio archeologiniame draustinyje	0,002	MV	L
2014-09-19		0,01	MV	L
2014-06-26	tarp stovyklavietės „Ažuolų sala“ ir atokvėpio vietos prie Ubagsalės	0,06	VM	L
2014-09-17		0,09	V	L
2014-07-03	tarp Paplatelės rekreacinio prioriteto zonos ir Juodupio botaninio draustinio	0,02	M	L
2014-09-17		0,03	V	L

Kol kas ypač didelio ar neigiamo poveikio aplinkai nepastebima. Kaip ir tikėtasi, didžiausias digresijos pažeidimo laipsnis užfiksuotas tarp stovyklavietės „Ažuolų sala“ ir atokvėpio vietos prie Ubagsalės bei tarp Paplatelės rekreacinio prioriteto zonos ir Juodupio botaninio draustinio. Šalia šių vietų esančiose stovyklavietėse, atokvėpio vietose, viešbučio, kaimo turizmo sodybų vasaros metu ir fiksuojami bene patys didžiausi turistų srautai, taip pat pastebėta ir žvejų veiklos pėdsakų (neleistinose vietose paliktos valtys, prie jų nelegalios laužavietės). Išsamesnė informacija apie digresiją kiekviename iš šių 4 taškų pateikiama žemėlapiuose ir lentelėse (žr. priedą).

10. Stebėjimo vieta: Lankymui pritaikyti objektai Žemaitijos nacionaliniame parke.

Parametrai ir matavimo vienetai: Lankymui pritaikytų objektų skaičius vienetais ir plotas, ha.

Monitoringą vykdė ir ataskaitą parengė Kraštotvarkos ir informacijos skyriaus specialistė K. Narkutė-Beniušienė.

Lankymui pritaikytų objektų skaičius ir apimamas plotas labai nepakito. Šiais metais į sąrašą įtrauktas po remonto ir naujos ekspozicijos įrengimo atsidaręs Platelių lankytojų centras (žr. 2 lentelę).

2lentelė. Lankymui pritaikyti objektai ir teritorijos 2014 m.

Objekto tipas	Objektų skaičius, vnt.	Objekto plotas, ha (ilgis, km)
Turistinės trasos, takai	2	29,7 km
Pėsčiųjų takai	8	14,6 km
Apžvalgos aikštelės (regyklos)	2	0,41 ha
Poilsiavietės	3	0,49 ha
Atokvėpio vietos	11	0,97 ha
Apžvalgos bokštai	4	0,021 ha
Lankytojų centras	1	0,03 ha
Kita	2	0,9 ha

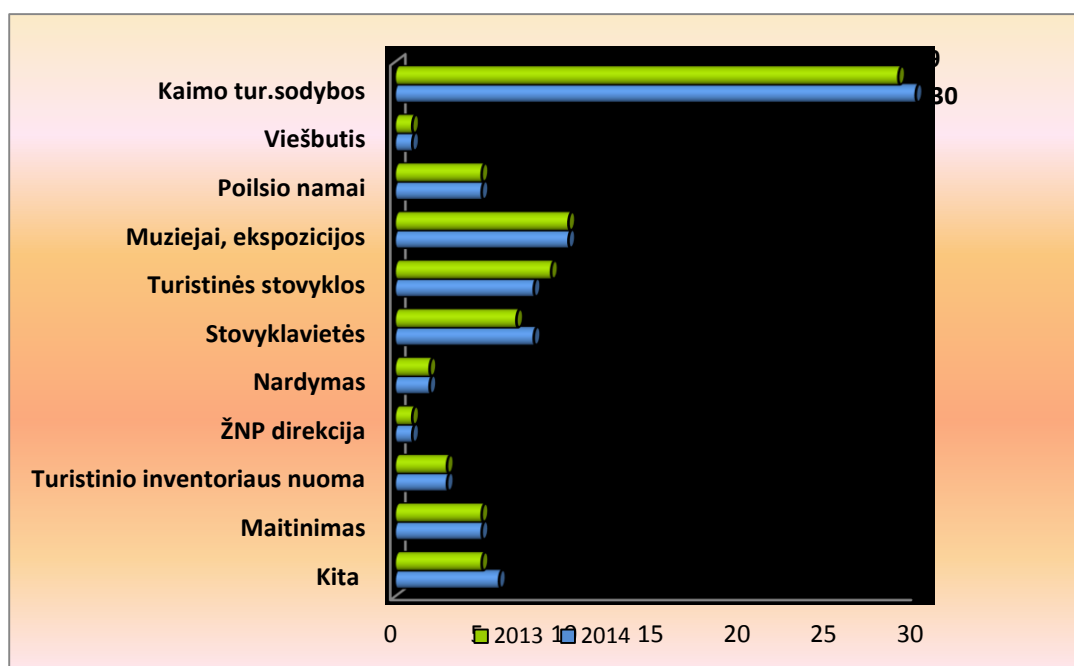
11. Stebėjimo vieta: Kaimo turizmo sodybos, kempingai, stovyklavietės, muziejai, ekspozicijos.

Parametrai ir matavimo vienetai: Fizinių ir juridinių asmenų teikiamų lankytojams pažintinio turizmo ir kitų paslaugų spektro kaita vienetais.

Monitoringą vykdė ir ataskaitą parengė Kraštovarkos ir informacijos skyriaus specialistė K. Narkutė-Beniušienė.

Paslaugų teikėjų skaičius pateikiamas 1 grafike. Atsirado viena nauja kaimo turizmo sodyba, vieni poilsio namai savo teritorijoje įsirengė stovyklavietę, o viena turistinė stovykla visai sustabdė savo veiklą. Į sąrašą įtrauktos maitinimo įstaigos, turistinio inventoriaus nuomos punktai ir Žemaitijos NPD. 1 grafike prie informacijos „Kita“ įtraukti bitininkai, medžio meistrai, audėja, žolininkė. Iš visų 79 paslaugų teikėjų sąrašo, net 44 suteiktas Žemaitijos nacionalinio parko produkto ženklas, kuris skirtas vietos produktų gamintojams, amatininkams, turizmo paslaugų teikėjams ir kitiems vietos gyventojams, savo veikla prisidedantiems prie darnaus turizmo plėtros Žemaitijos nacionaliniame parke.

1 grafikas. Paslaugų teikėjų skaičiaus kaita 2013 -2014 m.

Teikiamų paslaugų spektras beveik nesikeičia arba keičiasi labai nežymiai. 2014 m. jos suskirstytos į stambesnes grupes: apgyvendinimas, maitinimas, stovyklavimas, vandens transporto nuoma (valčių, vandens dviračių, kanojų, baidarių, katamarano), sporto inventoriaus nuoma (dviračių, teniso kortų ir įrangos, sporto aikštynų, žvejybos įrankių), renginių (švenčių, konferencijų) organizavimas, turistų informavimo paslaugos (lankytojų centrai), edukacinės paslaugos (žemaitiškų valgių gaminimas, degustavimas, duonelės kepimas, audimas, ŽNPD teikiamos įvairios edukacinės paslaugos), vandens paslaugos (pirtys, kubilas, baseinas), gido paslaugos, muziejinės paslaugos ir kita (bitininkystė, drožyba, audimas, žolininkystė) (žr. 2 grafiką). Iš 79 paslaugų teikėjų, daugiau kaip pusė jų teikia apgyvendinimo paslaugas.

2 grafikas. Paslaugų teikėjų teikiamų paslaugų (vnt.) spektras 2014 m.

